

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 50—
pol leta 25—
četrt leta 13—
na mesec 4-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 55—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 60—

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inzerati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vin., parit in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročila vedno po nakazilu.
Na samo pisarne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 48— | četrt leta 12—
pol leta 24— | na mesec 4—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 34

Jugoslovanski javnosti.

Zvesti lepi tradiciji prihajajo tudi zdaj jugoslovanski dijaki v Prago, kjer si iščejo potrebnih znanosti na čeških visokih solah in kjer se seznanijo z našim narodnim življenjem in čustvovanjem. Žalibog, da jih v tem času naša obubožana zemlja ne more tako pogostiti, kakor bi to hotelo naše srce, kajti niti za lastno prebivalstvo nimamo toliko, da bi ga ubranili pred gladom in stradanjem. Kljub temu hočemo imeti v tej veliki zgodovinski dobi mladino naših dragih jugoslovanskih bratov med nami in zato smo ustanovili podporni komite, ki bo skrbel za živež za jugoslovansko dijaštvo, organiziral prehrano in mu pomagal s svetom in dejanjem v obeh življenjskih vprašanjih.

Da bi moglo biti naše delovanje trajno in sistematično, obračamo se ne samo k naši, temveč tudi k jugoslovanski javnosti za nujno prošnjo, da bi tudi ona prispevala z vsem tistim, kar naša zemlja v tem času sploh nima in ne more preskrbeti. Poleg denarnih prispevkov za jugoslovansko dijaštvo potrebujemo predvsem darov v živilih in to v kakršni koli množini in kakršne koli vrste.

Vsi ti darovi se porabijo samo za prehrano jugoslovanskega dijaštva in sicer v posebni kuhinji, ki jo bomo uredili in oskrbovali.

Odbor SHS. žena za siročad v Zagrebu se je z naklonjenostjo zavzel zbirki, za katere prosimo in poskrbi, da se v redu pošljejo v Prago.

Prihajamo v težki dobi Vaše in naše velike bede, v trenutku, ko sami z lastnimi močmi ne moremo pomagati, toda z Vašo pomočjo premoremo vse in bočemo vse storiti za jugoslovansko mladino v interesu Vaše in naše bodočnosti.

V Pragi, meseca septembra 1918.

Amelie Batová. — Roko Bradanovič. — Adolf Černý. — Dr. Vratislav Černý. — Josef Holeček. — Jirka Hovorková. — Stevo Klinc. — Pero Kolić. — Jaroslav Kvapil. — J. S. Machar. — Helena Mališová. — Dr. Zdeněk Mysliveček. — Giuro Ostojić. — Jaroslav V. Otto. — Ana Podlipná. — Božena Tamalová. — Dr. V. V. Stech.

Razmere na ljubljanski realki.

Razmere na ljubljanski realki so bili zadnjih deset let v vsakem oziru nezdružljivi in neznosni. Nemškoralni hujšak prof. dr. Binder, duša vseh političnih nakleпов in spletov proti Slovincem, je imel na zavodu svoj glavni vojni stan, sestojec iz par zagriženih nemških profesorjev.

Vpliv te klike na poštene nemške učitelje, na nemško in ponemčeno dijaštvo je bil pogubonosni in je zaviral vsak razvoj tega nekdanjega uglednega učnega zavoda. Slovenski dijaki tvorec pretežno večino, so silno trpeli in le težko prenašali pristranost, sramotenje in obrekovanje nestrpnih nemških učiteljev in učencev. Bivši ravnatelj Junowicz, sam kazinot, je leta in leta mirno gledal to nesramno početje ter se dal voditi od dr. Binderja, kateremu je z imenovanjem nemškega dež. nadzornika Belarja še bolj zrasel greben.

Učiteljsko knjižnico, v katero vodi pot skozi konferenčno sobo, je dr. Binder kot njen upravitelj spremenil v strankarsko pisarno nemških bojnih društev Südmarke, Turn- in Schulvereina, od tu je nadziral in ukazoval vsemu zavodu, sprejemal dan za dnevno raznovrstne dvomljive nemške individue moškega in ženskega spola, ki so pri njem iskali in dobili političnih navodil, podpor in tolažbe. Vsakokratni uradni sluga teh nemških političnih društev je kot Binderjev faktotum tekal in prežal po šolskih hodnikih, nadziral slov. učiteljsko in dijaštvo in tako nekako nadomeščal „uradno“ preobloženega nadzornika Belarja, dokler se ni — obesil. Dejstvo, da se je eden teh slug sam justiciral v realni kleti, drugi pa v realni televojni kleti, vleznačilno osvetljuje Binderjev okoliš.

Kočno je par let pred izbruhom svetovne vojne ravnatelj Junowicz z rahlimi besedami opozoril dr. Binderja na to zlorabo šolskih prostorov v privatne svrhe in nepotrebno nadlegovanje velike večine učiteljskega zbora. S tem opozorilom si je pa nakopal Ju-

nowicz smrtno sovraštvo dr. Binderja in njegove družbe. Pričela se je sistematična gonja.

V »Grazer Tagblattu«, strupenem glasilu vsega zagriženega nemškega uradništva na slovenskem jugu, so odlagali svoja lažnjiva poročila o razmerah na zavodu, o nezmožnosti ravnatelja, o veleizdajskem ruvanju slov. realcev, ki skrunijo in razbijajo cesarjeve podobe po učih dvoranah, o slov. učitelstvu, ki podpira in podpira to dijaštvo itd. Ti obrekovalni članki spisani po dr. Binderju in njegovih podreptih, so našli seveda vedno pot na Dunaj, kamor so bili namenjeni in kamor je tudi dr. Binder sam hodil tožarit ravnatelja Junowicza.

Obenem je pa dr. Binder z vsemi razpoložljivimi sredstvi pritiskal na mirnejše nemške profesorje ter jih končno prisilil, da so v dr. Egerjevi odv. pisarni podpisali tam skovano dolgo obtožnico proti svojemu lastnemu ravnatelju.

Človek zdrave pameti se nehoti vpraša, kje so bile takrat višje šolske oblasti in ali so jim ostale vse te razmere neznane? Dež. šolski nadzornik Belar, eksponent nemškega Volksrata, ki se je vsak dan potikal po zavodu in ki je bil natančno o vsem poučen, se ni zganil. Reprezentant dež. šol. sveta vit. Kaltenegger je pa uradno ravnatelju poročilo o nečistem postopanju nemških profesorjev kratkomočno pod mizo vrgel! Ravnatelj Junowicz je pomiril in prisilil k molku s tem, da je na Dunaj poročal o sijajnih uspehih tega vzglednega zavoda in mu izposloval visoka odlikovanja. Kdor je vedel, da je vit. Kaltenegger baš dr. Binderja namenil — naslednikom službeno dozorelemu Junowiczu, se tem mahinacijam ne bo čudil. Seveda so slovenski člani dež. šolskega sveta že v krali zaradi in prepričali Kalteneggerjevo namero.

Na isti pomirljivi način je vit. Kaltenegger razrešil afero ravnatelja nemške gimnazije dr. Pucška. Ta je prišel z ženo svojega šolsk. sluga v tak stik, da je razburil celo maloštevilno nemško publiko, imajočo sicer v sličnih zadevah zelo široko vest. Vit. Kaltenegger, ki je na pr. slovenskega ravnatelja Stritofa pravzaprav radi malenkosti pustil in discipliniral, je pregovoril nemškega ravnatelja, da je poprosil za vpokojitev (bil je že doslužen!), ga sprejel v dež. šolski svet kot namestnika mobiliziranega nadzornika Belarja in mu celo izposloval odlikovanja.

Dovolj! Ta sličica iz delovanja vit. Kalteneggerja naj za danes zadostuje. Če bi namreč hoteli navesti vse čine tega samodržca, pod čigar trdo pestjo že leta in leta ječi solstvo na slovenskih tleh, čine preganjanja in zapostavljanja slov. učiteljev in dijakov ter jih primerjati z njegovo dobrohotnostjo in prizanesljivostjo napram Nemcem, kjer celo pri malenkostih sklčije vse kranjsko nemštvo z dež. preds. Attemsom na čelu na pomoč, bi morali napisati knjigo, ki je na danes papirja lačna Avstrija ne bi zmogla.

Na tak zavod je bil poklican ravnatelj Cora in ker se je pošteno trudil ozdraviti strahovito razmere, so ga strnoglavili. Siromaki so sami zagnali iskro v sod smodnika, na katerem sedijo. Sedaj bomo videli, ali je smodnik že tako suh, da bo eksplodiral. Po svojih najboljših močeh se bomo potrudili pokazati svetu, kaj je postala ljubljanska realka v rokah trojice Kaltenegger - Belar - Binder, ki se solnči v milosti gospoda grofa Attemsa.

Minister Homann preklical ustanovitve slovenskih vspelednic na c. kr. obrtni šoli v Trstu.

»Edinost« poroča: »Veliko veselje je bilo zavladalo med tržaškimi in ostalimi primorskimi Slovenci, ko se je izvedelo, da hoče vlada otvoriti slovenske vzpelednice na tukajšnji obrtni šoli. Stvar se je smatrala za gotovo, ko so bile imenovane tri slovenske učne moči in ko je minister za javna dela ob zadnjem svojem obisku v Trstu podal našim zastopnikom najtrdnjše zagotovila. Razumeva se tudi samo ob sebi, da se je od strani vlade ob raznih priložnostih omenjala ta stvar kot poseben dokaz njene objektivnosti na-

pram primorskim Slovincem. Celo lepaki o predstojem pouku so bili sestavljeni tudi v slovenskem jeziku. Ko so se pa naši dijaki javili k vpisovanju v slovenske oddelke, se jim je gospod ravnatelj porogljivo nasmešnil in jim naznanil, da slovenskih oddelkov ne bo. Poizvedbe naših zastopnikov na namestništvu so to neverjetno vest potrdile. Izpočetka so se hoteli z neke strani izgovarjati s pomanjkanjem učnih moči. Kmalu pa se je izkazalo, da je ta izgovor le pretežka, kajti n. pr. za ženska ročna dela primanjkuje ravno nasprotno laška učna moč in že imenovano slovensko učiteljico, ki za laški pouk niti usposobljena ni, silijo, da počuje na — laškem oddelku.

Tudi za poučevanje matematike in fizike nimajo laške učne moči. Za te predmete so poklicali trdega Nemca iz Kiela na Nemškem, ki se je čez počitnice naučil toliko laščine, da se mu vsi dijaki krohotali in da so po prvi uri prišli k drugim profesorjem, rote jih, naj vendar prevzame poučevanje profesor, ki ga bodo umeli. Vsa stvar bi se zdelo neverjetna in nemogoča; no, kakor smo poučeni, se razlaga to čudno postopanje s tem, da uvedejo mesto slovenskih — nemške vzpelednice.

Minister Homann je dano besedo poizrl in preklical ustanovitve slovenskih vzpelednic, za katere so bile že imenovane učne moči. Te poslednje bodo morale torej počevati na laškem ali nemškem oddelku, ako nočejo, da jih enostavno odpravijo.

Glede učiteljske za ročna dela smo že omenili, da jo silijo, naj poučuje na laškem oddelku. Ker pa ni laščine zmožna, mora poučevati v nemškem jeziku, a tolažnica prevaja njeno predavanje v laščino. Ker so pa učence večinoma Slovence, jim slovenske učiteljice ne očiščajo (to se še trpi!) podaja razlago v slovenskem jeziku, tako da naposled vendar izvedo, kaj jih uči.

Kaj takega je še mogoče v 20. stoletju, v centralni Evropi, v svetovni vojni za pravice malih narodov!

Za danes poročamo še, da se je naš državni poslanec obrnil z ostro pritožbo na ministra Homanna in da pritožba ni verjetna stvar tudi v parlamentu v razgovor.

Centralna vlada se ne bo smela čuditi, če se po takih klofutih loteva primorskih Slovincem duševno razpoložnje, ki ga iz oziroma na slavno cenzuro tukaj nočemo popisati. Hrepenenje po slobodni Jugoslaviji pa se na ta način ne potlači in prav tako gotovo tudi ne vzbuja navdušenje za Avstrijo.

Razveljavljena sodba vojnega sodišča v Ljubljani.

Sijajno zadoščenje nedolžno obsojenemu c. kr. uradniku.

Gradec, 21. septembra 1918.

Danes se je vršila pred tukajšnjim c. kr. višjim deželnim sodiščem veleznimiva razprava z uprav senzacionalnim izidom. Zgodovina slučaja, ki je bil predmet razprave, je sledeča:

Dne 18. decembra 1916 ovdal je c. kr. računski svetnik Bertram Götz v Ljubljani svojega uradnega tovariša Janka Koširja, da se je leta dne 14. decembra i. l. v uradni sobi oviditelja izrazil: »Rad bi vedel, če naš cesar tudi črn kruh je?« in da je postavilo oviditelja, naj ne meša v debato prevržene osebe cesarjeve, zavrnil z besedami: »To je meni vse eno — vsi glih ali pa nobeden.« Götz je vložil to ovadbo pri predsedstvu c. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani, potem ko sta mu to nasvetovala tudi še njegov neposredni uradni predstojnik, c. kr. računski nadsvetnik Langof in odvetnik dr. Vallentschag. C. kr. finančno ravnateljstvo je ovadbo odstopilo, ne da bi bilo preje zaslislalo ovdenegega računskega svetnika Koširja, c. kr. državnemu pravništvu, le-to pa takrat pristojnemu c. kr. vojnemu sodišču v Ljubljani. Dne 1. januarja 1917 bil je Košir, kakor rekoč brez vsakega predgrednega zaslisljanja aretiran in od službesuspendiran ter je odslej v vojaškem zaporu čakal svoje usode.

Vojaški pravdnik ga je dne 20. januarja 1917 obtožil hudodelstva razžaljenja Velikanstva po § 63. k. z. in dne 7. februarja se je vršila zoper njega pred c. kr. vojnim kot prekim sodom razprava. Košir, ki ga je branil odvetnik dr. Karel Triller, bil je oproščen, ker je prišel preko sodne prepričanja, da izpoved oviditelja Bertrama Götzja, ki je živel z obtoženim že dlje časa v neprijeteljskih razmerah, ni dovolj zanesljiva, ker se je in-

lahko nanašala, kakor je obtoženec (ki ga je sicer tajil) trdil, kvečjem — na ljubljansko aprovizacijo ne pa na cesarja in ker je obtoženec, katerega so vse neprizadete, tudi nemške priče slikale kot vseskozi lojalnega avstrijskega patriota, na vsak način nedostajalo za vsako hudodelstvo potrebnega hudobnega namena. Na predlog takratnega justičnega referenta 5. st. made, polkovnika - avditorja Boubilita pa pristojni poveljnik oprostilne razsodbe ni potrdil in v sled tega se je morala vršiti nova razprava pred poljskim vojnim sodiščem tudi v Ljubljani. Pri tej razpravi dne 24. februarja 1917 bil je računski svetnik Košir — vodil je razpravo c. kr. nadporočnik - avditor dr. Bvtrk (v civilu c. kr. okrajni sodnik v Sostanju) — spoznan krivim hudodelstva — razžaljenja Velikanstva po § 63. k. z. in obsojen na 5 mesecev težke in poostrene iče. Ker zoper sodbe poljskega vojnega sodišča ni takojšnje pravnega leta, moral je Košir kazni (ki jo je pristojni poveljnik ublažil v navadno poostreno ičo) takoj nastopiti ter jo je preстал v vojaški iči na ljubljanskem gradu. Obenem bil je iz državne službe po 25letnem službovanju sramotno odpuščen ter le njegovi soprog priznana milostna podpora mesečnih 100 K. . . . Po prestani kazni je vložil Košir po svojem zagovorniku zoper obsojbo ničnostno pritožbo na c. kr. vrhovni domobranski sodni dvor, ki pa ni imela uspeha. Splošne amnestije, katero je proglasil cesar Karel aprila meseca 1917 tudi za obsojence po § 63. k. z. bil je Košir udeležen le v toliko, da se mu je priznala milostna pokojnina letnih 1800 K ob istočasnem razveljavitvi sramotne podpore.

Pa je prišel dan 16. decembra 1917 in z njim po državnem zboru sklenjena postava istega dne št. 510 d. z. s katero se dovoljuje obsojencem pred kakim poljskim vojnim sodiščem predlagati razveljavitve obsojbe pred c. kr. višjim deželnim sodiščem, če dokažejo, da se je z obsojbo kršil ali napadno vporabil kazenski zakon. Kaznovani in odpuščeni c. kr. računski svetnik Janko Košir se je poslužil dobrote novega zakona in je vložil po svojem zagovorniku dotični utemeljeni predlog na c. kr. višje deželno sodišče v Gradcu. O tem predlogu je razpravljala danes senat pod osebnim predsedstvom c. kr. višjega deželnega predsednika ekselence pl. Pittreicha. Volanta sta bila c. kr. višjesodna svetnika Smole in Rogina, c. kr. višje državno pravništvu je zastopal dvorni svetnik Amschl osebno, branil in zastopal je Koširjevo pritožbo tudi toplotni odvetnik dr. Triller. Senat je potem, ko se je c. kr. višji državni pravdnik v vseh bistvenih točkah izrecno pridružil izvajaniem branitelja, po daljšem posvetovanju razglasil sklep, da se sodba c. kr. vojnega poljskega sodišča z dne 24. februarja 1917 v polnem obsegu razveljavi kot nična po § 281. odst. 9 a. p. r. hkrati pa v stvari sami razsodja tako, da se računski svetnik Janko Košir popolnoma oprošča obtožbe hudodelstva razžaljenja Velikanstva. Razlogi te razsodbe — za katero je po zakonu potrebna soglasnost sodnega dvora in izrecno privoljenje c. kr. višjega državnega pravdnictva — se oslanjajo v polglavini na vse oprostilne sodbe prekega sode, dne 7. februarja 1916 ter naglašajo izrecno, da inkriminovanja izjava v prvem delu sploh ni razsodljiva, dočim je v drugem delu prenezmisljena, nego da bi se zamogla nanašati na osebo sedaj že blagopokojnega cesarja Frana Josipa I. vrhu tega pa je naravnost izključiti že glede na predizjavljeno obtožbeno in zlasti glede na njegovo 25letno patriotsko službovanje za vsako hudodelstvo potrebni hudobni namen. Če je v tej izjavi sploh zaslediti kako po kazenskem zakonu nekaznivo netaktnost, bila naj bi o tem sodila pristojna disciplinarna oblast, kateri se bodo v to svrhu spisi odstopili.

Opomba uredništva: O tem veleznimivem in za naše razmere med vojsko veleznimivem slučaju obljubljeno nam je še posebno razmišljanje od najbolj poučene strani. Za danes govorimo svetniku Koširju le iskreno čestitamo na sicer poznem, toda sijajnem zadoščenju za triletno nedolžno preganjanje.

Spominjajte se političnih preganjancev

Prispevke pošiljajte na:

dr. Viktorja Sušnika, pisarna dr. Trillerja, Dalmatinova ul. št. 7.

Gospodarska samopomoč češkega naroda.

H. — Praga, 20. sept.

Pred kratkim se je poročalo, da se je v Pragi ustanovil »Deželni gospodarski svet za Češko« in minuli teden je bil na Moravskem osnovan sličen avtonomni »Deželni gospodarski svet« v Brnu. Casopisje je prinašalo obenem z vestmi o konstituiranju tega gospodarskega sveta tudi statute teh institucij ter se vidi iz teh statotov, da gre za eno in isto samopomožno akcijo češkega naroda v okviru dežel ter da sodelujejo pri teh gospodarskih svetih na polovico konzumenti in na polovico producenti, ali po strankarski osnovi z ene strani agrarci, z druge strani pa meščanske in socialistične stranke. V Pragi, oziroma v Brnu, sta oba osrednja odbora, v katerih so zastopane slične, kakor v »Narodnem svetu«, vse politične stranke; povsod po deželi pa se nahajajo organizacije po okrajih z istimi pravili, kakor »Deželni gospodarski svet«.

Na kratko označeno je namen teh organizacij ta-le: Brezno, katero se je odprlo med potrebo naroda in med onim, kar narod resnično dobliva na prehrani in na potrebščinah, je treba premostiti ter obvarovati narod pred gospodarsko, moralno in kulturno izgubo, pred gladom in poginom.

Na čelu »Češkega deželnega gospodarskega sveta« stoji sam voditelj češke agrarne stranke Anton Švehla, na čelu »Moravskega gospodarskega sveta« pa predsednik Češkega Svaza poslanec František Staněk. Češki agrarci so hoteli s tem pokazati, da imajo najboljšo voljo pomagati z vsemi svojimi silami in z vsemi svojimi možnostmi češkemu ljudstvu, ki ne proizvaja živil, dali so vzgled češkemu kmetu, da ne sme trdo in brezsrčno gledati kako narod strada, trpi bedo in izumira. Stranka hoče kontrolirati, ali so se vsi kmetje, posestniki in producenti na deželi podvržli narodni disciplini, ali niso zašli v vrsto odurohov in brezsrčnežev, ter hoče stranka končno to, kar češki kmet producira, nakloniti v prvi vrsti češkemu narodu.

Češki deželni gospodarski svet ima že svoje pisarne in uradnike ter že redno posluje. Tajnik ima polne roke dela in kmalu bo v gospodar. svetu več dobri organizaciji za samopomoč, samo da je delokrog »Češkega Srca« mnogo manjši kot delokrog »Deželnega gospodarskega sveta«. Na eni strani vzdrževanje vsega naroda gospodarsko in socialno ter tudi etično, na drugi strani samo vzdrževanje in skrb za praško pizenjsko, brnsko, ostravsko in dmaljsko češko dečo.

Razgovarjal sem se z voditelji »Češkega gospodar. sveta« ter podajam temeljne misli, ki so podlaga delovanju te institucije. Z vojno je izginila zavednost, pravičnost in moralnost ter je oduroštvo z vsemi najsurovejšimi živalskimi instinkti vedno globlje prodiralo v vrste ljudstva, brez ozira na narodnost in razrede. Avtoriteta države, vlade in vladnih organov je popolnoma prenehala ali pa je bila preslaba pred surovostjo in brezobzirnostjo odurohov, ahi pa se je pečala z drugimi deli ter se ni nič brigala za ubogo ljudstvo, izkračalo: »I' etat, c' est moi«. To velja za odurohe in židovske centrale. Taka je bila ta nemška nedosegljiva organizacija. Še bolj komplicirane, zmedene in težavne so postajale razmere za nas Slovence v Avstriji.

Že sedaj čutimo posledice grozne vojne, ne le v popolnem polomu aprovizacije in razdeljevanja potrebščin, marveč tudi v ogromni socialni, etični in kulturni propasti, ki stoji pred nami v polni grozi konkretnih oblik. Naloga vseh mislečih in čutečih ljudi, in prvi vrsti voditeljev, je jasna. Najprej jim je privesti narod čez polje smrti, gladi in bede v solnce in novo življenje svobode z najmanjšimi izgubami na ljudstvu, na kulturi in moralnosti. Za ta strateški načrt je bilo treba Hindenburga in ker ni bilo enega samega človeka, da bi bil izvršil to nalogo, so napravile naše najboljše glave skupno. Niso gledali na strankarsko pripadnost, vsi skupno in složno so napravili strateški načrt za boj proti nemoralnosti, nezavednosti, neredu, bedi, boljšeizmu itd. Že prodirajo v enotni fronti proti neprijatelju. To je naloga in namen »Češkega gospodarskega sveta«. Njegova naloga je, zvezati in držati zgradbo narodnega

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Brez posebnega obvestila.

Fran in Anton Zotmann naznanjata vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je njih iskrenoljubljivi brat, blagorodni gospod

Karl Zotmann,

c. kr. deželno sodni svetnik

v ponedeljek, dne 23. septembra t. l. ob 3. uri jutraj po daljšem bolehanju nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v sredo, dne 25. septembra 1918 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Kongresni trg št. 13 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnice so bodo darovale v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 20. septembra 1918.

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom in znancem, da je umrla 22. t. m. naša ljuba mati, stara mati, sestra, teta in tašča, gospa

Marija Demšar roj. Kobler.

Pogreb bo dne 25. septembra 1918 ob 10. uri na pokopališču v Škofji Loki.

Ljubljana, dne 23. septembra 1918.

Žalujoči ostali.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskrenoljubljivi soprog, oziroma oče, stari oče, brat, stric, svak in tast, gospod

Franc Simončič,

posestnik

včeraj ob 1. uri popoldan po daljši bolezni, previden z zakramenti sv. vere v tukajšnjem Leonišču mirno preminul.

Truplo predragega pokojnika se prepelje v Sevnico kjer se vrši pogreb dne 25. t. m. ob 4. uri popoldan. Sv. maša zadušnice se bo darovala 26. t. m. v župni cerkvi v Sevnici.

Blagega pokojnika priporočamo v prijazen spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 23. septembra 1918.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega iskrenoljubljenega, nepozabnega sina, brata in nečaka, gospoda

ANTONA WOLFA

stud. forest. ter c. in kr. poročnika v rezervi se najprizrečnejše zahvaljujemo.

Prav posebno zahvalo smo dolžni pa vsem mnogobrojnim udeležnikom, ki so draga pokojnika spremlili na zadnji poti.

V Ljubljani, 22. septembra 1918.

Žalujoča rodbina:

ANTON WOLF.

Zahvala.

Za premmoge dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega srčno ljubljene soproga oziroma predobrega očeta, sina in žeta, gospoda

Davorin Zwitterja

c. kr. okrajnega sodnika.

Iskramo vsem najprizrečnejšo zahvalo.

Posebno se še zahvaljujemo mli. gosp. proštu dr. Elbertu, prečastiti duhovščini, gosp. usmiljenim bratom, cenj. uradništvu, našim dobrim sosedom in vsem dragim prijateljem in znancem, kateri so od blizu in daleč prihiteli izkazati našem blagemu pokojniku slednjo čast.

Rudolfovo, dne 21. septembra 1918.

Žalujoča rodbina

Zwitterjeva.

STROJNIK

želi premeniti mesto. — Kdo, pove upravištvu »Sloven. Naroda«. — 4878

Zračno sobo s hrano

liso gospod. Prispeva event. z živili. Ponudbe pod: »M. 105/8039« na upr. »Slovenskega Naroda«. — 5040

PISALNI STROJ

z nevidno pisavo se prod. — Glasilo 18/1. leto. — Na vpogled od 12. do 2. ure popoldne. — 5040

Išče se za tujske sobe sobarica

srednjih let, zanesljiva in poštena. — Znati mora vsaj nekoliko šivati ter biti zmožna obeh jezikov. — Naslov pove upravištvu »Sloven. Naroda«. — 5082

Absolviran šestšolec

želi vstopiti za aspiranta v kako lekarno. — Naslov pove upravištvu »Slovenskega Naroda«. — 5015

Zajci:

black and tan 1 par, francoski mrkač 2 para, se prodajo. — Sv. Petra nasip 88/L. leto. — 5063

Šolskih TABLIC

ima večjo množino napredaj: Milan Kravanja, Beganje pri Rakovcu. 5060

POSESTVO

z vinogradno lego na Sp. Štajerskem (brzovozna postaja) napredaj. Polzve se v pisarni Dr. Starčiča, odvetnika v Ljubljani. — 5068

Izvežbana PRODAJALKA

vešča slov. in nemškega jezika želi premeniti mesto. Pismene ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod »Ana 5078«. — 5079

Sodnijski uradnik išče za 1. oktober ali vsaj 15. oktober

MEBLOVANO SOBO

s prostim vhom in električno razsvetljavo, na mhrnem kraju, najraje v bližini sodnije. Cenjene ponudbe na upr. »Slov. Naroda« pod št. 5088. — 5079

Biljard

firme Seifert s krogli in kejem se takoj ome prod. je zanesljivo dobro in varno naložen denar. Poizve se v kavarni Slon pri blaginji v Ljubljani. — 5079

Prodajam

kinoparat, gledališki, s pritiskinami, kinoparat, družinski, regulacijski upor. 110—220 Volt, 8—50 amper. — Poizve in ogleda se pri FRAN APARTE, fotograf, RANVIL. — 5071

Kupujem umetno zobovje

in splošno vse, kar je starinsko. Posredujem pri prodaji posestev. ALBERT DERGANO, brivec Franciškanska ulica 10. 1458

SUHE GOBE

nemešane, jedilne, same jurčke, istočen med, vosek, brinjavo olje, razna domača žganja, kumano itd. kupi vsako množino po najvišjih cenah

M. Rant, Kranj. Prodaja: vino, žganje 1. t. d. — 508

KOPELJ

hotela »Slon« je od 21. septembra zopet odprta. S spoštovanjem 5043

Kodot & Kerinik, Ljubljana.

Preblavsko SLATINO

oddaja posamezne zaboje in tudi večje množine v poljubnih steklenicah: 4798

Franco Sitar, zaloga pivu Slon, Ljubljana 7. — V mestu se dostavlja brezplačno na dom, prazne steklenice in zaboje se po dnevni ceni jemlje nazaj

Posodi se takoj

na posestvo na l. mesto 3000 K, obresti majhne. — Kupi se pa že rabljen ročni vozček. — Naslov: S. A. Kolesar, Ljubljana, poštno ločilo. 4990

Kupi se hiša

iz 6 in tudi več sob, ter z drugimi pritlikinami, zraven vrt in še nekaj zemlje. Najraje na Dolenjskem blizu železnice ali v bližini Ljubljane. Cena 40.000—60.000 K. Naslov pove upravištvu »Slovenskega Naroda«. — 5036

Engrosna in eksportna trgovina

prevzema dobavna naročila za šivilje ter vseh vrst les in drugo blago ob točni dobavi proti akreditivu v Landerbanki v Gradcu. — Fran Walch, Bagnitz pri Gradcu št. 103. — 5005

Sprejme se takoj izurjena

hišna

proti visoki plači deloma tudi obleki. Kje, pove uprav. »Slov. Nar.« — 5020

Prodaj se dobro ohranjeno

PIANINO,

istotam je napredaj tudi fotografski aparat 8x12. Naslov pove upravištvu »Slovenskega Naroda«. — 5083

Pozor!

Kupi se hiša z vrtom in podzemeljsko kletjo, najraje v Spodnji Šiški. Pismene ali ustmene ponudbe sprejema J. Rakus, Poljska ulica št. 268, Spodnja Šiška. — 4972

Sprejme se takoj dobra

kuharica

proti visoki plači delomali tudi obleki. Kje, pove upravištvu »Slov. Naroda« pod: »visoka plača in obleka 5027«. — 5027

VRTNAR

popolnoma izurjen v vseh vrtnarskih strokah, želi premeniti službo ali tudi sprejme v kakoli boljši hiši kako drugo službo n. pr. službo hišnika. — Pismene ponudbe na upr. Sl. N. 5010

Prodajo se

tri moške obleke

za dva suknjaka. Pismene ponudbe na upravištvu »Slovenskega Naroda« pod: »dva suknjaka 5036«. — 5036

300 kron nagrade

dobi, kdor mi za takoj sil za začetek oktobra preskrbi v mestu Ljubljani, lepo, prazno stanovanje z najmanj 3 sobami, kuhinjo in pritlikinami. — Naslov pove upr. »Slov. Nar.« — 4991

Prazne vreče

vsake vrste in vse gobe kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trg. firma J. Kušlan, Kranj, Gorenj.

Iščem

VZGOJITELJICO

z znanjem klavirja k trem otrokom, starim 5, 7 in 9 let. — Cenj. ponudbe z navedbo plače, prosim pod »Vzgoja 4000« na upravn. »Sloven. Naroda«. — 5042

Modistka

boljša moč, se sprejme. — Prednost majo one, ki bivajo v Gorici. Modni salon Bozi Fabčić, Gorica, Gospodarska ulica št. 10. — 5042

Kremo za britje,

najfinije vrste, kakor: Feather, Hilda, Mella 1. dr., dobava trdka — 5007

A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška c. 21.

Samostojna kuharica

se sprejme takoj. — Ponudbe na Milovan Krahov, trgovca, Slon, Ervatsko. — 5075

Išče se

STANOVANJE

za takoj z 1 meblirano sobo ako je mogoče tudi s kuhinjo. Mirna stranka 2 osebi, kdor preskrbi, dobi lepo nagrado v živilih. Pismene ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod »2 osebi 5074«. — 5074

Resna, izobražena :

gospodična

želi mesto kot opora gospodinjke ali k otrokom. Popolnoma je veščica šivanja, nene ponudbe, pošto ležeče: »86. — 23. Novo mesto«. 5061

400 kron v živilih

za nagrado dobi, kdor preskrbi za takoj mirni stranki stanovanje z 1—2 sobama in kuhinjo s pritlikinami. — Ponudbe do 28. t. m. na upravištvu »Slov. Nar.« pod: Stanovanje 5067. — 5067

Prostovoljna dražba

Ena garnitura za spalnico, razno pohištvo, modroci, zastorji, slike itd. — Dražba bo 26. septembra ob 2. uri popoldne v Koli-zeju v Ljubljani, kolesarska dvorana. — 5072

TVRDKA HENRIK KENDA

naznanja svojim cenjenim odjemalcem, da ostane trgovina radi smrti lastnika zaprta še za nedolgoen čas. — 5077

Srbečico, hraste, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. postav. varovano »SKABAFORM« mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 3—, veliki K 5—, porcija za rodbino K 12—. — 880

Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrsko. Zaloga za Ljubljano in okolico: Lekarna »pri zlatem jelenu«, Ljubljana, Marijin trg. — 880

Pozor na varstveno znamko »SKABAFORM«

SIGORIN

zatre čudovito naglo

STENICE

vzorčna steklenica 4 K, velika steklenica 16 K, brizgalnica 2 K. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko: Lekarna »pri upanju« Apotheke »zur Hoffnang«, Fées 45, Ogrsko. Glavna prodaja v Ljubljani: drogeriji Ant. Kana in E. Ovarščina ter lekarni Gabriel Piccolini, na Dunajski cesti in Mr. R. Sušnik, Marijin trg. — 3734

Rudolf Rusjan

drž. tehnični adjunkt

Fani Rusjan roj. Plestenjak

poročena.

Ljubljana, 23. septembra 1918.

5078

Trgovina zlatnine :: ur :: srebrnine

F. Čuden Sin

se nahaja

nasproti gl. pošte

v Ljubljani. — 3221

Po Najvišj. pooblaščenju Nj. ces. in kralj. Apost. Velič.

45. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene.

Ta denarna loterija ima 22.747 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku 700.000 kron.

Glavni dobiček znaša 250.000 kron.

Zrebanje bo javno na Dunaju dne 3. oktobra 1918. Srečka stane 5 K.

Srečka se dobiva pri oddaji za dobrodelne loterije na Dunaju, M., Vordere Zollamtsstrasse 3, po loterijah, trafikah, pri davnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, pri menjenih itd. igralni nečrni za kupca srečk zastoj. Srečke se pošiljajo pošt. pristo.

Od c. kr. generalnega ravnanstva državnih loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

Pri ravnanstvu vojne kreditnega zavoda za južno vojno okrožje v Celovcu razpisanih je za novo osnov. kontrol. oddelek

3 mest za inženere,

in sicer: za stavbinstvo (Hochbau), za strojništvo (Maschinenbau), in za kulturno stroko (Kulturingenieur). Reflektanti naj upošlejo svoj ofert z obširnimi curriculum vitae z navedbo, koliko plače zahtevajo, ravnanstvu v Celovcu, Villacherstrasse 6, ali pa naj se čim možno, osebno zgledajo. — 4892